

narna U 252—254 tidigare suddat inmurade i det 1776 rivna vapenhusets murar. Men givetvis kunna andra förklaringar tänkas till att dessa runstenar icke ha kunnat bli uppmärksammade av 1600-talets fornforskare. U 252 blev, skriver Dybeck, funnen »jämte tu hittills äfven okände runstenar [U 253 och 254], hösten 1869 under murbruket å södra ytterväggen af Frestads kyrka, hvilken då försågs med ny rappning».

Ljusgrå, kvartsrik granit, sprickig. Toppen är avslagen. Stenens längd 1,60 m., bredd (nedtill, vid ristningens underkant) 0,87 m. Ristningens mått: 1,12 × 0,75 m. Den ristade ytan är ganska ojämn. Ristningen är i stort sett tydlig och väl bevarad.

Inskrift:

bryniulfr · uk · hulfr · uk · hu - . . . - ain · aftir · kuðlah · moður · sin

5 10 15 20 25 30 35 40

Bryniulfr ok Ulf ok ... [st]æin æftir Guðla[u]g, moður sin[a].

»Brynjulf och Ulf och ... stenen efter Gudlög, sin moder.»

Till läsningen: Intet sk vid ristningens början och slut. 3 y är tydligt stunget. Av runan 21 finnes, utom hst, även spår av en bst upptill på h. sidan av hst; sannolikt l. Runan 22: undre delen av en hst. 4 och 44 n ha bst endast på h. sidan av hst, 25 n har tvåsidig bst. Alla a-runor (23, 26, 35) ha tvåsidig bst, likaså 38 o. — Dybeck: 21 l. »Till höger inom runslungan, under skiljetecknet mellan **ain** och **aftir**, är ett litet kors, hvilket ock kunde tagas för runan **a**, som, fogad till förra ordet, gjorde detta till **staina**, men kanske rättare bör föras till inskriftens sista ord **sin**, således **sina**.» — Brate: 21 l(?). — Lindroth: 26 e, 34 l(?), 37—41 **bro-ur**, 37—38 otydliga.

Efter 35 a har sannolikt en u-runna blivit överhoppad. Egendomlig är formen 42—44 **sin** i stället för **sina**, men den förekommer även annars just hos Öpir: U 104, 311, L 128 Ströja, Börje sn och L 570 Mörby, Lagga sn.

12—16 **hulfr** är troligen *Ulf*, med obefogat tillsatt **h**, vilket även annars förekommer hos Öpir (t. ex. U 104, 311). Det tredje namnet har väl börjat med *Holm*-, men även (*H*)*ulf* är tänkbart. Om kvinnonamnet *Guðlaug* se Sö 263. Namnet förekommer även på en annan runsten i Fresta kyrka, U 253, rest av en *Guðlaug* över hennes make. Det är mycket frestande att förmoda, att i de båda inskrifterna avses samma person. Det stämmer också väl med det intryck som ornamentik och runformer ge: U 253 bör vara något äldre än U 252.

U 252 är utan tvivel ristad av Öpir, såsom också Brate har förmodat.

253. Fresta kyrka.

Pl. 158, 159.

Litteratur: R. Dybeck, *Runa* (fol.) 1, s. 78; UFT h. 4 (1875), s. 25; E. Brate, *Anteckningar* (ATA).

Äldre avbildning: Brate foto 1903 (ATA).

Nedre delen av en runsten, inmurad i södra kyrkväggen, ungefär mitt emellan västra och östra hörnen, invid marken. Den kom i dagen, då kyrkan år 1869 erhöll ny rappning. Förmodligen har den, liksom U 252 och 254, tidigare varit inmurad i vapenhuset, som revs på 1770-talet, och först vid denna tid fått sin nuvarande plats.

Gråblå granit. Stenens längd 1,02 m., största bredd 0,75 m. Ristningens mått: 0,72 × 0,74 m. Ytan är ganska ojämn. Ristningen är någorlunda djup och väl bevarad.

54—42683. *Upplands runinskrifter*.

Inskrift:

· **kuprlaug** · **lit** · **hk** - . . . - **u** · **bunta** · **sin**
 5 10 15 20

Guðlaug let h[a]gg[va] . . . bonda sinn.

»Gudlög lät hugga . . . sin man.»

Till läsningen: 1 **k** är icke stunget. Mitt mellan hst och bst i 2 **u** finnes en grund fördjupning, ej huggen. 8 **g** är däremot säkert stunget. 12 **h** är säkert, även om h. övre bst är skadad. Även 13 **k** är skadat upptill. Hst och bst äro emellertid tydliga; ej **a**. Efter 13 **k** finnes nedre delen av en hst. Av runan 15 finns endast nedre delen av en hst. Bst i 16 **u** går icke ned till slinglinjen. — Dybeck: 8 **k**. — Brate: 8 **k**, 12 **a**, 15 - **k**.

Om kvinnonamnet *Guðlaug* se U 252. Framför 17—21 **bunta** har stått ett mansnamn, slutande på -*u*, sålunda i nom. på -*a*. Brate fäster uppmärksamhet vid att namnet *Guðlaug* förekommer även på U 294, även där tecknat **kuprlauk**. Avståndet mellan Fresta kyrka och L. Vilmunda i Hammarby sn är icke stort. U 294 har blivit rest av en *Guðlaug* över hennes man *Forkuðr* (ack. *Forkunn*). Brate förmodar nu, »att båda inskrifternas personer äro desamma och att denna inskrifts -**ku** · **bunta** står för **forku** · **bunta** med utelemnande i beteckningen af det till *m* framför *b* öfvergångna slutande *m* liksom *kumbl* ristas **kubl**». Detta är ej sannolikt.

254. Fresta kyrka.

Pl. 158, 159.

Litteratur: R. Dybeck, *Runa* (fol.) 1, s. 78; UFT h. 4 (1875), s. 25; E. Brate, *Anteckningar* (ATA).

Äldre avbildning: Brate foto 1903 (ATA).

Fragment av en runsten, inmurat i södra kyrkväggen, ovanför och något t. h. om U 253, ungefär 1 m. V om tredje fönstret (från V räknat). Det kom, liksom U 252 och 253, i dagen år 1869, då kyrkan rappades om.

Röd granit. 0,42 × 0,24 m.

Inskrift:

. . . - · **rita** · **s** . . .
 5

. . . *retta s[tæin]* . . .

»... uppresa stenen ...»

255. Fresta kyrka.

Pl. 158, 159.

Litteratur: B 81, L 409, D 2:72. M. Aschaneus, F b 5 s. 64; J. Bureus, F a 6 s. 99 (Aschaneus), 164 (Rhezeliuss), F a 5 n:r 109; J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 191; UFT h. 4 (1875), s. 23; E. Brate, *Anteckningar* (ATA).

Äldre avbildningar: P. Helgonius, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 81); Dybeck, a. a.

Runstenen låg före 1940 i grundvalen till Fresta kyrka, på östra gaveln, 1,10 m. från sydöstra hörnet, i själva markytan, med ristningsytan uppåt. Endast en obetydlig del av ristningen var synlig, med runorna 33—44 **ur** × **sin** × **auk** × **gilu**. På detta sätt har den alltså legat, sedan kyrkan byggdes, fullständigt okänd såväl till utseende som inskriftens innehåll. År 1940 fram-